

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Az ország érdeke.

Kassa, augusztus 26.

A nagykarolyi választás a végsőkig éllezte ki a koalíciós ellentétet. Ne csak a közjogi alap, az, mi mint valami áthidalhatatlan szakadék tátong a függetlenségi párt és a néppárt között, de egyéb szempontok is akadnak bőven, melyek élesen tagolják két szélső álláspontra az elvi tekintetek összességét. A néppárt klerikalizmussal fölhigitott maradiságból vezet le minden politikai akciója eredményét, míg a függetlenségi pártnak hagyományai vannak, kultuszszá bővült pártprogramja, aki a néppárttal való szervi egybeforrást már eleve kizárja. Ha tehát ez a két párt koalizálható volt, föltétlenül kellett lennie valamely magasabb érdeknek, melynek alája rendelt az ország minden egyéb szempontot. Ez a magasabb érdek a törvényes rendű helyreállítása volt és minden súlyával odanehezdedt, hogy az alkotmányosságon ne üssön újabb csorbát a császári önkény.

A koalíció tehát egy hosszabb időtartamra szóló olyan ad hoc szövetség volt, mely félretett minden párttaktikát, minden kicsinyes momentumot és vállalta az ország alkotmányosan való kormányzásának lehetőségét. Vállalta azonban csak átmeneti alapon és vállalta államiságunk újjákonstruálásának árán. Az alkotmánybiztosítékok egyfelől a megyei autonómiákat erősítik, másfelől meg a közigazgatási bíróság hatáskörét szélesítik; a tanító és a vasutasok fizetésrendezése két hatalmas nagy tábornak nyújt segédkezet, hogy könnyebben gyűrjék le az életet; a szolgálati pragmatika útját állja, hogy anarhikus utvesztőkbe tévedhessen a lázongásba esetleg belelovolt indulat; a mezőgazdasági cselédtörvény és a készülő új ipartörvény az ország gazdasági reorganizációját segíti elő és mindennek teljébe — jöllehet egész sorát hagytuk el a már megvalósult és még csak tervbe vett törvényhozási intézkedéseknek — a választói jog refermja százezreket hoz be az

alkotmányosság sáncaiba. Olyan munkaprogram ez, olyan anyaga az eredményes munkabírásnak, minő évtizedek folyamán is csak nagy ritkán kerül törvényhozási szőnyegre.

Ez az anyag azonban csak úgy volt és a következő ülészak munkarendjébe beállított részleteiben csak úgy lesz ledolgozható, ha nem folynak közre zavaros momentumok és a békés együttműködésnek hasztalan vetnek gátat a megriadt turbulens elemek. Mindezt vállalta a koalíció és annak kebelén belül a néppárt is és mert ennek a vállalkozásnak kötelező ereje van, a néppártnak a koalícióból való kiválása minden lenne, csak politikailag tisztességes dolog nem. Bármennyire huzódóva ül is a liberális függetlenségi párt a reakcionárius néppárttal egy sátorban s bármiképp fájlalja is a néppárt a Kossuth-kultusz és az öntudatos előrehaladás érdekében való könyörtelen harcot, országos érdek, hogy tultegye magát mindezen, mind a két szóbanforgó párt.

Tisztázzuk a dolgot, nem az az országos érdek, még az árnyéka sem fér annak hozzá, hogy a néppárt bent maradjon a koalícióban. Politikailag nincsen olyan fajsulya, programját illetőleg számvetései nem lehetnek annyira kecsesítő, hogy országos kérdéssé fujhatnók föl a néppárt a koalícióból való kiválását, vagy esetleges bentmaradását. Csak azt követeli az országnak érdeke, csak azon mulik minden, hogy békésen és eredményesen dolgozhassék továbbra is a parlament. Ezt akasztaná meg a koalíciónak egymással farkasszemet néző pártokra való szakadása. Az átmeneti idő nem olyan hosszú, hogy ne szerelhetnénk le minden berzenkedést és ne tehetnénk el ma oktalan és hiába-való harci készséget. Korszakos kérdések várnak megoldásra, ennek a sokat szenvedett országnak oly nagyon áhított jobb jövőjéről van szó, csitítsunk hát el minden kicsinyes virtuskodást.

Kossuth a protekció ellen.

A tisztviselői önértzet.

A protekció hivatali mulasztás.

A napokban „Gerinctelen emberek“ címen ostromoztuk a magyar társadalom egyik ferde kinövését; a protekció hajszolást. Szív-ből kell örvendenünk Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter rendeletének, aki most a protekció igénybevétele ellen szól. A rendelet, melynek aktualitása el nem vitatható, a következő;

„Az utóbbi időkben őszinte sajnálatomra mind gyakrabban kellett tapasztalnom, hogy a szolgálatban álló tisztviselők különféle protekciókat vesznek igénybe előhaladásuk érdekében még a legszigorubbant vett szolgálati ügyekben is. Mint-hogy ily eljárás a tisztviselői önértzettel egyáltalában össze nem fér, mert ambícióval bíró tisztviselők törekvése csak az lehet, hogy saját munkája és érdemei révén haladjon pályáján, másrészt pedig külső befolyások keresése tisztviselői társai érdekeinek sértésére irányul, a mi kartársi szempontból eléggé el nem ítéhető, szükségesnek tartom a vezetésem alatt álló összes központi és külső személyzetet figyelmeztetni arra, hogy feltétlenül tartózkodjék protekciók igénybevételeitől, mert a protekciók igénybevétele annak a bizonyosságul kell tekintenem, hogy az illető nem saját képességére és munkásságára óhajt támaszkodni azért, hogy érvényesüljön. Szolgálati ügyekben szolgálaton kívüli egyének igénybevétele pedig hivatali mulasztást képez.“

Üzletvezetőséget Kassának.

A városatyák figyelmébe.

A fővárosi lapok közigazgatási rovatában egy rövidke hír jelent meg a következő tartalommal:

A kereskedelemügyi miniszteriumban most öt új üzletvezetőség létesítésén fáradoznak; ezek közül kapna Temesvár és Pécs is, de az új üzletvezetőségek elhelyezésével egyidejűleg új kerületi beosztások is lesznek. A szegedi üzletvezetőség hatáskörét Czeglédig és Békéscsabáig kiterjesztenék. Zágráb felé azonban a szegedi kerületből elvinnének s ezt a részt Pécshez csatolnák. A szegedi rendező-pályaudvar kibővítése olyan kérdés, amely nem sokáig tűr halogatást. Nem lehetetlen, hogy Szeged állomás kibővítése is megtörténik pár esztendő alatt. Általában az a terv, hogy az ország második, a

Hófehér gallér és kézelőt

aki akar, az küldje el bizalommal

WEISZ TERÉZ

villamerőre berendezett fehérnemű-mosó, selyemműfestő és vegytisztító intézetébe

— Miskolcz. —

Ugyanott fehérneműek kristálytisztító mosása. —

Olcsó árak. — A gyár felvesz vasalónőket fehér ingekhez darabonként 14 fillérrel, gallér és kézelőgéppel vasalásához jó heti bér mellett.

Délvidéknek pedig legelső forgalmi gócpontjává Szegedet tegyék, mert, mint nagyon valószínű, ha a tervezett budapest—temesvári második sínpar is kiépül, a szegedi üzletvezetésre kettőzött földadat vár. Az öt üzletvezetés fölállítására és a szegedi üzletvezetés kiterjesztése már a jövő esztendőben megtörténik és az 1908. évi kereskedelemügyi költségvetésben ennek már nyoma is lesz.

Leszögeztük a rövidke hirt. Először is azon okból, hogy illetékes kassai tényezők figyelmét erre felhívjuk. Továbbá, ha már olvasták a híradást, cselekvésre serkentjük a városi törvényhatósági bizottságot.

Régóta áhítozik már Kassa a vasuti üzletvezetés után. Hieronymi kereskedelemügyi miniszter alatt merült fel az államasutak igazgatásának decentralizációja. Akkor tájt, az volt a terv, hogy az ország öt városában vasuti igazgatóságokat állítsanak fel. A beosztást úgy tervezték, hogy a hadtestparancsnoksági székhellyel bíró városok első sorban jutnak számításba s vagy igazgatóságot vagy üzletvezetést kapnak. Kassa, akkor attól tartott, hogy Miskolczi mivel már van üzletvezetése elhódítja tőle a hadtestparancsnokságot és sietett a hadsereg iránt jóindulatát kimutatni: egyrészt, hogy a hadtestparancsnoksági palota építésére a város egyik legszebb telkét ajánlotta fel, másrészt, hogy új lovardát, raktárt s lakatanyai épületet emelt. Holott már akkor is az lett volna az első teendő, hogy a város minden követ megmozgasson az üzletvezetés érdekében. A közbejött politikai harcok azután a vasuti reform ügyét elodázták. Ebből az a haszon háramlott Kassára, hogy amit akkortájt tehetetlenségével biztosan elszalajt, mostanság esetleg megszerezheti.

A vasuti igazgatás decentralizációja, hogy a forgalom folytonos növekvése sarkalja a kormányt új üzletvezetések rendszeresítésére, az most mellékes. Ha azonban a hír a valóságnak megfelel, a város őszi munkaprogramjának első teendője kell, hogy legyen oda törekedni, hogy Kassa is az új üzletvezetések rendszeresítésénél komoly számításba jöjjön. Eder Ödön polgármester agilitását és jó összeköttetéseit ez esetben feltétlenül kell, hogy latba vesse. Egy új üzletvezetés legalább 150-200 család letelepedését biztosítja a városban. Ez Kassa kereskedelmében és iparában pedig igen számottevő tényező!

UJDONSAGOK.

— **Kitüntetett ág. ev. főesperes.** A király Weber Samunak, a szepesbélai ágostai hitvallású evangélikus egyház lelkesének és a szepesi XIII. városi ágostai hitvallású evangélikus egyházmegye főesperesének, egyháza érdekében és a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Új gazdasági iskola Kiszébenben.** A hegyvidéki gazdasági ismeretek terjesztésére Kiszébenben új földművesiskola épül. Ez a második ily célú iskola lesz az országban. A terveket most készítetteti a földművelésügyi miniszter s az iskolát a jövő őszi adják át rendeltetésének.

— **A portómentesség kiterjesztése.** A kereskedelmi miniszter értesítette valamenyi másodfokú iparhatóságot, hogy azok az

iparhatóságok, amelyek bizonyos meghatározott portómentességet eddig is élveztek, a portómentességet ezentúl a békéltető bizottság elé való idézések és bizottsági behívók szétküldésénél, valamint tanoncügyben a békéltető bizottsági tagokkal és segédtagokkal, tanukkal és azok szülőivel vagy gyámjaival szemben is igénybe vehetik, ezzel a záradékkal: Iparhatósági ügyben portómentes.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** Tegnap délután 3 órakor a Fleischer és Társa gépgyárában végzetessé válható baleset történt. Topscher József gyári munkás, aki a vas-zuzó készüléknél volt alkalmazva, azzal foglalkozott, hogy a zuzandó vastornelékét a zuzó alá igazgatta. Mig rendezte a tornelékét, addig a mintegy 3-400 kilogramm súlyú zuzógolyó körülbelül 40 centiméter magasságban fel volt emelve. Foglalkozás közben a zárókézülék, amely a vasgolyót felemelve tartotta, valószínűleg a vállával megérintette, minek következtében a súlyos vasgolyó leesett és jobb lábának nagy ujját összezúzta. A kórházban részesült első segélyben, ahonnan ápolás végett lakására szállították. Sérülése gyógyulására 4-6 heti időtartamra van szüksége. A helyszínén a vizsgálatot azonnal megindították s megállapították, hogy véletlen balesetről van szó.

— **Drágább lesz a női ruha.** A fővárosnak körülbelül kilencszáz női konfekció műhelyében ma mintegy egyezernégy-száz női és férfi munkás sztrájkba lépett. A sztrájk főoka a kért béremelés megtagadása, de vannak a munkásoknak hatalmas kérdéseik is. Ha azonban hamarosan nem lesz béke, akkor a jelek szerint már a jövő héten sztrájkba lépnek az angol szabók is, akik mérték után s finomabb árut készítenek. Tegnap délután a nagyobb női konfekciós üzletek tulajdonosai, a kiknek saját nagyobb műhelyük is van, gyűlést tartottak s elhatározták, hogy a munkások követeléseit nagyban és egészben elfogadják s csak a darabszámmunkához ragaszkodnak, mert ez biztosítja a budapesti piac versenyképességét a külföldivel szemben. Munkások körében azonban az a vélemény, hogy a nagyobb üzlettulajdonosoknak ez engedékenysége nem változtat a sztrájk dolgán semmit, mert nagyobb műhely összesen csak nyolc-tíz van, ahol aránylag kevés munkás dolgozik. A konfekció munkások legnagyobb része azonban kismestereknél áll munkában. Ezekben a kisebb műhelyekben, amelyek a nagyobb üzletek számára a raktári munkát készítik, egy női paletot teljes elkészítéséért nyolcvan fillért kapott eddig a munkás s ez az ár csak akkor emelkedett husz-harminc fillérrel, ha a paletot diszítéssal volt. Ezeket a viszonyokat a munkások tarthatatlannak mondják. A sztrájk, mint eddig jóformán mindegyik, következményeiben első sorban ismét a szegényebb vevőt sújtja, mert éppen a középosztály szegényebb része az, amely női konfekció-készletét nem mérték után, hanem készen veszi s ezt most a kereskedő természetesen csak áremeléssel fogja továbbra áruba bocsáthatni.

— **Ujabb betörés.** Lapunk egyik legutóbbi számában felsorolt betöréseknek folytatásáról ad hirt rozsnói tudósítók: Az abosi betörés elkövetői tegnap Rozsnón próbálkoztak meg két helyen. Az egyik áldozat egy órásmester volt, akinek üzletét sikerült feltörniök s több száz korona értékű órákat elvinniök. A másik helyen azonban fel-

sültek, mert a házbeliék a zajra felébredtek és a betörőket elzavarták. A betörők elmenekültek, a rozsnói rendőrség s a környékbeli csendőrség széleskörű nyomozást indítottak a tettesek ellen, azonban mind-ezideig sikertelenül.

— **Az idej bevonulás.** A közös hadügyminiszter rendelete értelmében a helyleges katonai szolgálatra bevonuló újoncoknak idén, az eddigi szokástól eltérőleg, nem október 1-én, hanem október 16-án kell bevonulniok. Az egyéves önkéntesek azonban, valamint az önkéntes szolgálatra jelentkező póttartalékosok idén is október hó 1-én kezdik meg szolgálataikat. Viszont a közös hadsereg póttartalékosai október hó 3-án, a honvédségek pedig október hó 6-án vonulnak be csapattesteikhez.

— **Gyilkos villám.** Trencsénből jelentik, hogy Szmazsák István és Jendrisék János turzófalva-zsindelyfaragókat műhelyükben munkaközben a villám megölte.

— **Rigó Jancsi csalással vádolják.** Rigó Jancsi, a szerelmes szívű cigányprimás, aki hededűjével egy hercegnő szívet hódította meg, most ismét szerepel. Ezúttal nem szerelmi ügyről van szó, hanem sokkal komolyabb dolgról. A cigányprimás és feleségét csalással vádolja egy amerikai hölgy, aki pört is indított ellenük. Mindenekelőtt tisztázni kell, hogy tulajdonképpen ki is a Rigó Jancsi felesége. A cigányprimásnak és Chimay hercegnőnek szerelmi regénye tudvalevőleg már régen véget ért. A hercegnő és barnaképű lovagja megunták egymást és széjjelmentek. Annak rendje és módja szerint el is váltak, aminek legjobban örvendett Hadley Catarin, Chimay hercegnő unokatestvére. Amikor a világhírű szerelmes pár törvényesen elvált már, a szerelmes szívű kisasszony bevallotta Rigónak, hogy szereti és egyben felajánlotta neki a kezét. Rigó Jancsi nem gondolkodott sokáig, nőül vette Hardley Catarint és Filadelfiában rendezte be fészket, amelyben zavartalanul turbékolt bájos feleségével. De nem sokáig tartott boldogsága. Különösen egy Martin R. J. nevű filadelfiai asszony haragudott Rigóékra. Pokoli tervet eszelt ki ez az asszony, hogy tönkretegyje a cigányprimásnak és feleségének családi életét. Martin asszony nemrégiben keresetet nyújtott be a filadelfiai bírósághoz s ebben azzal vádolja Rigót és feleségét, hogy tőle kétszázötvenezer dollárt csaltak ki, a feljelentés oka valószínűleg a féltékenység. Rigóékna a bírósági idézést az Atlantique City nevű fürdőn kézbesítették. A milliomosnak ezen a gyönyörű szórakozó helyen nyaral most is a híres pár. Amint a feljelentés nyilvánosságra került, az egész amerikai közvélemény foglalkozott a dologgal. Az amerikai közönség hangulata Rigóék mellett van s biztosra veszik, hogy a bíróság a különös pörben a Rigó-párt fel fogja menteni.

— **Megszökött nagykereskedő.** Miskolczon, mint lapunknak írják, napok óta sokat beszélnek egy ottani nagykereskedő szökéséről. Az eltűnt kereskedő Schwarcz Ede, akinek kiterjedt nagykereskedése volt. Hogy miért szökött meg, eddig még biztosan nem tudják; annyi bizonyos, hogy a miskolczi bankoknál mintegy 200,000 korona értékű váltója van, amely váltók közt — hirt szerint — nem egy olyan van, a

Zálogcédulákat vesznek. Régi antik ékszereket és drága kövek jó árban vásárolok. Aranyműves és órásmester és aranyműves Kossuh Lajos-u. 9. sz. mindenemü javitást és új munkát jutányosan, jótállás mellett készítenek. Mindenféle ékszerekben, svájci zseb- és inga-órákban nagy raktár. **Heilmann Henrik** órásmester és aranyműves Kossuh Lajos-u. 9. sz.

melyért az igazságszolgáltatással is meggyűlne a baja Schwarcz Edének. A váltókat főleg a Borsodi Hitelbank számította le, de elszórtan a többi banknál is van Schwarcz-féle váltó, az egy Népbankot kivéve. Forrásunk szerint Schwarcz ellen eddig már több följelentés érkezett a miskolczi ügyész-séghez.

— **Vámbevételek az új vámpolitikai korszakban.** A közös vámterületnek 1906. március elsejétől az új kereskedelmi szerződések és az új vámtarifa életbelépésétől, december 31-ig 113.17 millió korona bevétel volt a vámból. A múlt évi január és február hónapokban tehát a régi korszak két utolsó hónapjában 39.67 millió korona volt a bevétel. Az egész évi vámbevétel tehát 152.84 millió volt, az 1905. évi 148.81 millióval szemben.

— **Betöréses lopás egy zárdába.** Az eperjesi Ferencz-rendiek zárdájába vakmerő betörést követtek el. A Ferenczrendiek zárdáinak utat terveztek Rómába, mely célra 2500 koronát gyűjtöttek össze; ez az összeg betörők kezébe került, akiknek még nem akadtak nyomára.

— **Helyi érdekű vasuti tárgyalások.** Miskolczi táviratozzák lapunknak a következőket: Az építendő barczika—pelsőci helyi érdekű vasut tárgyalás az érdekeltek látogatott értekezletet tartottak. Az értekezleten megjelentek a vidék nagybirtokosai, élükön báró ragályi Balassa Ferenc ragályi nagybirtokossal, a Magyar Általános Közszabvány Társaság képviselői és még többen. Az értekezlet elnökévé báró ragályi Balassa Ferencet választották meg és egyhangulag elhatározták a vasut kiépítését.

— **A gazdasági cselédtörvény.** A hivatalos lap mai számában jelent meg a gazdasági cselédtörvény (1907. XLV. t. e.) életbeléptetési és végrehajtási rendelete. Az új törvény november 1-én lép életbe. A miniszter az életbeléptetési rendeletben kötelezte a hatóságokat arra, hogy az érdekelt teket a törvény és a végrehajtási rendelet fontosabb rendelkezéseire megfelelő módon figyelmeztessék. Ugyancsak ebben utasítja a törvényhatóságokat, hogy a cselédlakásokra vonatkozó szabályrendeleteket sürgősen megalkossák. A végrehajtási rendelet főként a cselédkönyv kiállítására, kezelésére, a szolgálati szerződésre, bérlévre, elbocsátó bizonyítványra, végül a hatósági eljárásra vonatkozó rendelkezéseket, amelyek a dolog természete szerint a törvény szövevébe fölvehetők nem voltak.

— **Három postasikkasztó.** Szikszón a minap nagyobb sikkasztásnak jöttek nyomára. Ugyanis három postaalkalmazott, névszerint Almásy István, Polyák János és Heisz Móríc az Amerikából érkező pénzküldeményeket elsikkasztották. A postaigazgatóság a sikkasztókat állásuktól elmozdította és ellenük bünyfenyitő följelentést tett.

— **Vásártartási engedélyek.** A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy a Pozsony vármegye területéhez tartozó Nagylévárd községben az ez évi szeptember 23-ikára eső országos vásár kivételesen szeptember 16-án, a Gömör-Kishont vármegye területéhez tartozó Nagyrőcze községben az ez évi szeptember 21-ére eső országos vásár szeptember hónap 24. a Szepes vármegye területéhez tartozó Igó r. t. városban a minden hónap kedd napján állapot felhajtás nélkül hetivásár és a Zemplén vármegye területéhez tartozó Sztropkó községben az ez évi október hónap 1-ére eső országos vásár szeptember hónap 4-én tartassék meg.

— **Új cementáru-gyár Kassán.** Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házában modern berendezéssel cementáru-gyárat létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman-féle hornyolt tetőcserep, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserepét. A

cement tetőcserep tartósabb, könnyebb fedőanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserep kell mindössze. A cement tetőcserep ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építésszek és építető közönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készít.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratu szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Pinkerton Róbert.

— A detektív király —

Krecsányi Kálmán rendőrtanácsos, a budapesti m. kir. államrendőrség detektív osztályának főnöke, a következő érdekes megemlékezést írta Pinkerton Róbertől, a világhírű amerikai testület főnökéről:

Pinkerton Róbert, a new-yorki Pinkerton nyomozó-cég főnöke, örökre lehunyna a szemét az elmúlt héten. A sok izgalmas kutatás, idegrongáló nyomozás után csendesen múlt ki a Bréma hajó egy lágyan himbálózó függőágyán. Környezetéből jóformán nem volt mellette senki. Váratlanul köszöntött be hozzá a halál. Londonba igyekezett, ki tudja milyen ügyben? Mindenesetre nagy dologról lehetett szó, ha a hatalmas detektív-vállalat főnöke személyesen szállt hajóra. És abban a pillanatban, amikor a kimulás első szellője megérintette a vasidegzetű nyomozót, a szikár arcvonások bizonyára eltorzultak. Nem a fájdalomtól, hisz talán nem is szenvedett fizikailag Pinkerton Róbert. Megrándultak arcizmai, mert módfelett elkésérthette az a gondolat, hogy ez az útja igazán nem végződött a szokásos eredménynyel. Londonba indult a Bréma hajóval, s oda jutott, ahol bizony még az ő talentuma is télenesgre van kárhozható. A másvilágon még Pinkerton sem tud nyomozni.

Hatalmas munkát végzett életében. A testület, amelynek élén állott, behalózza egész Amerikát. Emberei bámulatos precizitással, lelkiösmeretességgel és intencióval dolgoznak. Minden bűnyű az ő kezükön megy keresztül, mert az ottani rendőrség egyáltalán nem nyomozó testület. Az amerikai rendőrök hivatása közigazgatási és politikai ténykedésben merül ki.

Bűnyűgyeket Pinkertonék intéznek csak kizárólagosan, a detektív teendőket quasi albérlésben bírák az egyesült államoktól, amely busásan honorálja a vállalat munkásságát. Fejedelmi összegeket szed be Pinkerton pénztárnoka.

A kiváló sikereknek kulcsát az elszánt, vakmerő, abszolút ügyes embereken kívül a vállalat rendszerében lehet találni. A bűnyűgyek intézésében nincs fokozatosság náluk. Akár az állam, akár magános a panaszos, az első hirt maga a cég főnöke kapja.

Pinkerton Róbert pontosan ott ült hivatalában. Ha megkapta egy bűnyű szálaít, csengetett, s magához kéretett három alkalmazottat, akiknek talentuma a dolog felderítéséhez éppen legjobban megfelelt. Ezek aztán megindultak a kapott nyomon és sokszor csodás gyorsasággal, szinte meglepésszerűen rövid pár óra alatt bogozták ki a legkomplikáltabb bűnyűsetet.

Mert Pinkertonnál nincs akadály. Különvonat kell 1 óra 45 percre, mert San-Franciscóban kell lenni meghatározott időre, s a rendes vonat már elindult, tíz percen belül már állítják is össze New-York vasuti állomásán. Hogy mibe kerül, az mellékes. Anyagiak egyáltalán nem határoznak. Es Pinkertonék odaérkeznek, gyorsan érintkeznek ottani embereikkel, s meglepik a csalót, betörőt, akit éppen üldöznek, akkor, amikor az nem is sejtí.

A bűnyűgyi nyomozásnál mi sem fontosabb, mint a gyorsaság és ez a másik titka Pinkerton Róbert sikereinek.

Az ilyen nagy áldozatkészséggel dolgozó vállalkozást természetesen egész legendakör veszi körül. A legfantasztikusabb mesék kelnek szárnyra, s mennél jobban távolodik a mese New-Yorktól, annál bizarrabb, annál színesebb lesz. Teljes objektivitással nézve a dolgokat, könnyen megértjük, miért csoportosul a Pinkerton vállalat köré a siker hatalmas koszorúja, s ilyen szempontból vizsgálva a dolgot, rájövünk arra is, hogy a nagy, tíz és husz millió lopások felderítése miért fűződik éppen Pinkerton nevéhez. (New-Yorkban t. i. nemcsak ez az egy nyomozó vállalat működik). Magyarázata a dolognak az, hogy Pinkerton Róbert a kisebb kaliberű ügyekre sosem fektetett súlyt, két-háromszázezer koronás lopás nem igen keltett izgalmat a 74. Streeten emelkedő hatalmas palotában.

Nekünk legutoljára a Kecskeméthy-féle sikkasztás ügyében volt dolgunk az amerikai detektív-fejedelemmel. Rendőrségünk kiküldöttje behatóan informálta Pinkerton Róbertet az esetről, s a detektív-király figyelmesen hallgatta végig az információt.

— Mennyi összegről is van szó — kérdezte aztán.

— Fél millió koronáról.
Pinkerton arcán halvány mosoly futott végig, azután csendesen tette hozzá:

Helyes uram, elkövetünk mindent.
Dolgoztak is szorgalmasan, de bizony eredménytelenül.

Rendőrségünkhöz több ízben érkezett értesítés a nyomozás stádiumáról. Egyszer én is kaptam egy levelet, de nem a Kecskeméthy ügyben.

A nagy, hangzatos angol felirással tarkított levélpapíron rövid szavakban arra kért a vállalat, hogy küldjek nekik értesítést egy emberről, aki három-négy évvel ezelőtt Budapesten lakott.

Ha sikerül önnek nyomra vezetni — így szól a levél egyik része — készséggel fizetünk ötezer dollárt.

Utána is néztem a dolognak. Annyit megállapítottunk, hogy az illető, aki után Pinkertonék érdeklődnek, Pestről Londonba utazott. Meg is irtam a kutatás eredményét. Erre aztán máig sem kaptam választ. Hogy milyen ügyről volt szó, azt bizony nem tudom. Ez az egy adat semmiféle kombinációnak sem engedett teret.

A derék testület emberei megdöbbenéssel vették tudomásul főnökük sorsát. Hisz nagyon sokat köszönhetnek Pinkerton Róbertnek. Egész detektív-generációt nevelt az alatt a huszonöt év alatt, amit lázas munkával töltött el egyszerű berendezésű szobájának íróasztala mellett.

Hirdetések.

Langue francaise. Nyári tanfolyam

Kezdők és haladók, kik a francia nyelvet a nyári hónapokban elsajátítani akarják, jelentkezhetnek személyesen vagy levélileg Buée tanár urnál, Klobusitzky-utca 13 a. 12 óra-kor délben vagy este 7—8 óra között.

Gyümölcsfákkal beültetett

gyönyörű quadrát telek

egyszobás kis kerti lakkal, a kir. tábla és polgári iskolához közel,

jutányosan eladó

esetleg bérbeadó.

Bővebbet Hellvig Zs. üvegkereskedésében Fő-utca 46. sz. alatt.

Építkezésre alkalmas szép kertitelkek

a kir. tábla és polgári iskolához közel, széltől védett, zajtalan utcán igen jutányosan eladó.

Bővebbet HELLVIG ZS. üvegkereskedésében Fő-utca 46. sz. a.

2 KOSZTOS FIUT

... ELFOGAD ...

teljes ellátásra

gyermektelen uri család, közvetlen az iskolák mellett. ...

CIM A KIADÓHIVATALBAN.

Géplakatos, kovács és asztalos

tanulók

fölvételnek Dokupil és Fenyves okl. gépészmérnök gépgyárában Kassa, Vám-utca 15. szám.

□ Rákóczi □ emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján II. Rákóczi Ferenc életnagyságu képével (Lengyel Ede festőművésznek Abauj-Torna vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel Menyhért. — Centum gradamina Hungariae contra Germanos. Irta: Kerekes György. — Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II. Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész Kálmán. — Rákóczi Holesiczbán. Irta: dr. Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta: Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. — Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi templom külseje és belseje, ahol a fejedelem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi templom, melyet Báthori Zsófia épített, külső és belső képével. — Rákóczi két fia: József és György. — A fejedelem pecsétje. — Bercsényi Miklós arcképe egykori festmény után. — Bercsényiné Csáky Krisztina arcképe. — II. Rákóczi Ferenc Epipluma. — II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-egyházi kriptában. — A kassai erődítés alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítás, kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a NAPLO kiadóhivatalában. Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: Murányi József.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4°/_o-ra emelte fel 4°/_o-ra

és UJ BETÉTEKET is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is sajátjából viseli.

o o o LELKIISMERETES MUNKA o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán adómentes

4°/_o-kal

a legelőnyösebb visszafizetési módozatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapirokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Értékpapirokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtalanul vált be. — Felvilágosítások készséggel adtatnak.

GANZ-FÉLE

villamossági részvénytársaság

kassai irodája: KAZINCZY FERENC-UTCA 4. sz. I. em.

TELEFON: 328.

(vagy: BARKÓCZY-UTCA 5.)

TELEFON: 328.

Elvállalja bárminemű elektromos világítás és erőátviteli telepek és berendezések tervezését, kivitelét, azok szerelését, ellenőrzését, valamint meglévő berendezések átszerkesztését, továbbá magánházak és lakások villanyvilágítási berendezését. Mindennemű, az elektromos telepek és magánosok részére szükséges világítási és szerelési anyagok elárúsítása.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA